

Доц. г-р Григорий Вазов, президент и председател на Настоятелството на Висшето училище по застраховане и финанси

ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ ТРЯБВА ДА ПОДЧИНИ РАБОТАТА СИ НА КОРПОРАТИВНИТЕ ПРИНЦИПИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ПРОИЗВОДСТВО И РЕАЛИЗАЦИЯ НА СВОЯ ИНТЕЛЕКТУАЛЕН ПРОДУКТ

● ВУЗФ ще ускори развитието на международните си контакти

Г-н Вазов, училището разполага с чудесна и много добре оборудвана сграда, студентите учат в предразполагаща ги обстановка. Не беше така в началото, когато то проходеше. Бихте ли очертали пътя, който извървяте през петте години от основаването на ВУЗФ? Имате вече един дипломиран випуск, завършили тук намират добър прием в различни дружества...

- Може да се изненадате, но за мен пътят е нормален. Няма нищо особено. На практика аз съм в училището от първия учебен ден. Още щом излезе решението на Народното събрание за учредяването, г-н Добромир Гуцеров ме покани за председател на борда на директорите. Така че през първата учебна година аз управлявах училището като президент, а в края на годината г-н Гуцеров ми предложи да го купя и аз приех. Като собственик промених изцяло стратегията, политиката, формите на финансиране и т. н., за да стигнем днес до това положение: три години по-късно училището да разполага със своя собствена сграда, която като материална база, казано на шега, е с пет звезди. А и като преподавателски състав доближаваме петте звезди. Качеството на „продукта“ се оказа много добро - 80 на сто от завършилите наши възпитаници работят в сферата на застрахователната, осигурителната и банковата система.

Това, разбира се, костваше много нерви, много безсънни нощи, много главоболия.

- Нека сега поговорим за финансирането и за различията между държавните и частните училища, за управлението на средствата, за качеството на интелектуалния продукт...

- В България съществува коренна разлика във финансирането на държавните и частните висши училища. Първите се финансират изцяло от държавата плюс съответните учебни такси. Според мен ресурсът, който дава държавата, не е малък; друг е въпросът какво става после с тези средства... Частните училища нямат никакво финансиране от страна на държавата. То е изцяло собствено - от студентските такси и от спонсори, каквито в нашето училище са някои от големите банкови и застрахователни институции. Те припознаха, оброчно казано, това училище за свое, което е голяма чест за мен. В началото, когато нещата още не бяха достатъчно добре избистрени, не беше така, но след като си стъпихме на краката и се видя, че работим сериозно и отговорно, всичко си дойде

на мястото. Сега се радваме на много голямо внимание от страна на тези финансови корпорации. Ако обърнете внимание, ще видите, че на много от аудиториите има табелки, на които пише, че са оборудвани от една или друга банка, застрахователна компания и т. н. Например цялото оборудване на аулата, което е перфектно и е на световно равнище, е от „Банка ДСК“... Помагат ни също така „Булбанк“, ЗПАД „Булстрад“, „ING Банк“, „Райфайзен Банк“. Имаме и много стипендианти, субсидирани от тези банки.

Въобще нещата вървят много добре. Затова се надявам, че една голяма част и от втория випуск ще продължи в магистърска степен и също ще се реализира в нашата финансова система. Университет или висше училище, което не осъзнае, че трябва да подчини работата си на корпоративните принципи за управление, производство и реализация на своя интелектуален продукт - специалисти в съответни области, за качество и борба на пазара, няма смисъл да съществуват. Каквото и да произведете - автомобил, ракета или специалист, това е продукт, който трябва да излезе и да се реализира на пазара.

Но продуктът, който произвеждаме ние, е много по-сложен. Той не е само технически добре „оборудван“ като качество, като технология; той е мислещ, той е емоционален, той трябва да бъде и добре възпитан. И една от функциите на училището е възпитанието на неговите питомци. Това не става с лозунги и голи напътствия, а с пример. Студентите виждат красивите аудитории и помещения, библи-

теката, фойетата, сладкарницата... Навсякъде е чисто и светло, преподавателите са добри и умни хора. Мога смело да се похваля с доброто възпитание на нашите студенти. Откакто сме в тази сграда - повече от една година - всеки ден тук влизат повече от хиляда човека и ползват всичко. А навсякъде е отключено, всеки има достъп до всичко. И нищо не е повредено, няма драсканици по стените, няма нищо счупено, няма нищо откраднато; на практика нямаме никакви

разованието. Когато излезе нашият вестник, учителската стачка може да е приключила, но тя постави някои остри проблеми. Все пак в образованието, независимо дали е средно или висше, целта е да се подготвят младите за живота. Защо се говори само за пари, а не и за тяхното умно управление?

- Едно е безусловно: висше образование се прави с пари. Затова проблемът е в управлението на парите. Държавата в този смисъл е в лоша позиция. Тя дава пари, но ги излива в пясъка. Проблемът е в стратегическия мениджмънт на държавата от гледна точка на образованието. Не може да има повече от 50 държавни университета. Те произвеждат какво ли не. Част от тези деца са в голяма степен осакатени. Някои завършват елитни специалности, а работят след това като шофьори, снабдителни и т. н.

- Да не говорим за филиалите им... включително и на чуждестранните.

- Това е някаква форма на печалбарство за сметка на желанието на младите хора да се образуват и реализират по-успешно в живота. Качеството на обучението също е под всякаква критика, защото и гостуващите у нас чуждестранни преподаватели не са от най-добро качество. Смяя да кажа, че много от тях не са на нивото на преподавателите, с които ние разполагаме. Говоря за всички наши университети.

Ясно е, че на подобно финансиране на образованието трудно би издържал бюджетът и на богатата държава. Следователно е необходимо цялостно реструктуриране. Финансирането трябва да се концентрира в не повече от 4-5 основни, водещи фундаментални университети, които да дават облика и на науката, и на фундаменталните изследвания. В тях държавата нека налива пари, но с поглед към бъдещето.

Нужни са един фундаментален икономически университет като УНСС, който се оказва важен за структурата и управлението на цялата държава, СУ „Св. Климент Охридски“ с цялата си история, капацитет и авторитет, Техническият университет, Медицинската академия...

- А къде слагате СА „Д. А. Ценов“

в Свищов?

- Академията в Свищов просто трябва да мине към приватизация. Ще повторя, че идеята на Димитър Ценов е била много различна: да осигурява точно определени, конкретни кадри. Не можеш да обучаваш студентите си по най-важните дисциплини, а там, където учат, да няма дори офис на големите корпорации! Има и още нещо: преподавателите трябва да са в бордовете на тези корпорации. Те трябва да са практики, а не само теоретици.

Когато държавата концентрира финансирането в няколко основни университета, тогава нещата ще тръгнат в по-правилна посока. Ще има и елитно образование, и фундаментални изследвания, и конкурентоспособни специалисти... И ще видите, че коренно ще се промени финансовият им мениджмънт. Сега има невероятно разпиляване на ресурси по факултети, по специалности и какво ли не.

- Във ВУЗФ работят като щатни преподаватели изтъкнати учени с богат педагогически опит, а като хонорувани преподаватели - много добри специалисти от практиката и ръководители на големи институции като Националния осигурителен институт, Сметната палата, Комисията за финансов надзор...

- Да, и някои от тях са хабилитирани; но има и такива, които идват от практиката и не са хабилитирани. Те са пълноправни преподаватели.

Елитът на финансовата мисъл и практика чете лекции тук, но според законовите изисквания не може да бъде използван при акредитацията, защото 70 на сто от преподавателския състав трябва да бъде хабилитиран... Това ме е принуждало да правя някои компромиси. Едно е човек, който законодателства в теорията и практиката, да бъде и преподавател, съвсем друго е човек, който познава нещата единствено на теория...

- А сега да ви попитаме за учителската стачка. Какъв е изходът според вас, изобщо какъв е изходът от подобни конфликти?

- Оценявам поведението на синдикатите като неадекватно. Тази стачка е политическа. Но и правителството не реагира по най-добрия начин. Бил съм в три правителства и съм минал през много по-страшни стачки, като миньорските през 1992 година. По цели нощи сме преговаряли със синдикатите. Верно е, че синдикатите израснаха оттогава много в положителен смисъл. И въпреки това стигаме до диалог и намираме решения. Но трябва да се седне и да се гледат числата. „Ето това са числата, хайде да видим какво можем да измъкнем от тях!“ Без експертни

преговори нищо не може да стане. (Бел. ред. Разговорът с г-н Вазов бе проведен на 9 октомври т. г.) И когато се уточнят нещата, числата се съобщават на обществото, защото то трябва да бъде наясно. За да се знае, че повишението на заплатите с определен процент ще бъде

отразено в макрорамката на бюджета, че това ще предизвика определен инфлационен процес и покачване на цените и че увеличението на заплатите от 30 на сто например ще бъде „изядено“ от 20-процентна инфлация, предизвикана именно от... увеличението, но и че ще „изяде“ и 20 процента от заплатите на останалите...

- Вашето училище не е само образователен център, но развива и други дейности, организира различни дискусийни форуми по актуални проблеми.

- Опитът ми като преподавател и като организатор на конференции ме научи, че една от най-добрите форми за провеждане на теоретико-практически форуми е кръглата маса.

Няма нужда от големи конференции с фундаментална тема, а от дискусия в рамките на един ден максимум по даден ясен конкретен проблем, добре формулиран. Отделният проблем ще бъде разглеждан не само веднъж, а в развитие, като всяка по-голяма тема ще бъде конкретизирана по-нататък на следващи кръгли маси и симпозиуми. Благодарение на стенограмите от тези дискусии, които вие публикувате на страниците на в. „Застраховател прес“, поставените въпроси стигат до цялата колегия. Така че проведените досега дискусийни форуми ще продължат да се развиват вече по съвсем конкретни проблеми.

(Продължава на стр. 17)

UBV AIG Life

“ОББ- Ей Ай Джи Лайф
Застрахователно дружество” АД
Двойно по-спокойни

Централен офис: София 1404, Бул. “България” 75,
тел. +359 2 818 6191, факс + 359 2 818 6201